

SVIESA

JORNAL LITUANO
„Šviesa-Luz“
Orgão de Comunidade
Lituana de SÃO JOSÉ

Redakcija ir Administracija:
MATRIZ DE SANTO ANTO-
NIO DO PARY
Telefonas 2-6252.
Caixa Postal. 4-118.

Atsakomasis Redaktorius
Jesus Saborido Montanés

METAI V

SÃO PAULO, 1939 M., JUNHO -- BIRŽELIO 17 D.

Nr. 24 (195)

KATALIKŲ VADAS--UNIVERSITETO REKTORIUS

Naujas universiteto rektorius

Lietuvos universiteto rektoriumi išrinktas prof. Stasys Salkauskis, gillau sias mintytojas Lietuvoje, plačiai žinomas ir už jos sienų. Kolkas jis yra vienintelis originalus filosofijos kūrėjas ir mokovas. Parašęs daugybę veikalų iš filosofijos ir religijos sričių. Yra su sįpratas katalikas ir didelis katalikiškojo akademinio jaunimo ideologas ir vadas.

Daugelio kartojamos nuvalkiotos frazės, kad mokytiems žmonėms nebereikėtų religijos, yra tik tušti plepalai. Lietuvos ir kitų kraštų universitetuose katalikai užima svarbiausias vietas, kadangi tikras mokslininkas, kuris geriau už kitus pažįsta pasaulį, savo protu suvokia, kad turi būti dar nuostabesnis šio pasaulio kūrėjas. Visi didieji mokslininkai giliai tikėj žmonės.

Nauji incidentai Dancige

Dancige padėtis dar labiau įsitempė po naujų incidentų, kuriuos išprovokavo vokiečiai. Pereitą penktadienį nacionalsocialistai suėmė ir padėjo į kalėjimą vieną lenkų muitinės inspektorių, kuris ėjo savo pareigas. Lenkijoje kilo didžiausia pasipiktinimo banga. Jų spauda reikalauja kontrapriemonių prieš vokiečius, ir, galimas daktas, kad bus suimti Lenkijoje vokiečiai, jei dar toks incidentas pasikartos. Gi vokiečių išleistas oficialus komunikatas sako, kad lenkų muitinės Dancige inspektorius Jan Henryk Lipinski užsiimti nėjęs šnipinėjimu Lenkijos naudai ir dabar būsiąs atiduotas vokiečių teismui, kaip šnipas. Sunku pasakyti, kiek čia yra tiesos, tačiau dėl šio įvykio vėl visų akys nukrypo į kiek apriusų Dan cigo klausimą. Vokiečių spauda jau atvirai rašo, kad Dancigo išlavavinimą reisią ne dienomis, o valandomis skaityti.

Vadinasi, Europa pereina vėl į pa vojingą stadiją. Visai tikra, kad lenkai geruoju Dancigo Vokietijai neatiduos, nes tai reikštų jų valstybei beveik savivadybę, kadangi Lenkija liktų be jokio išėjimo į jūras, nes be Dancigo neįmanoma nė Gdynės apginti.

Dėl šių incidentų Hitleris skubiai paliko Vieną, kur buvo nuvykęs, ir lėktuvu grįžo į Berlyną.

Kankinimų kameros

Barcelonoje teisiama pietuslavas Alfonso Laurent Cik, kuris kaltinamas įrengęs eilę kamerų, kuriose buvo kankinami suimti nacionalistai ir kiti asmenys. Cik kameras taip „meniška“ išdalydavęs, kad jose pabuvęs žmogus gaudavo nervų sutrimą, pamišdavo, ypač mirdavo. Visas dažymo „menas“ labai paprastas: Cik ištepavo sienas netaisyklingais juodais ir baltais kvadratais, kuriuos kelsdavo su rėžiančia spalva piešiais apskritimais. Išalkęs ir ištrokęs žmogus negali tokių vaizdų pakelti ir išsėmą iš proto.

Tautų Sąjunga ir neutralumas

Pastaruoju metu ėmė kilti vis daugiau balsų prieš Tautų Sąjungą iš mažųjų valstybių pusės. Mat, Tautų Sąjunga, kurioje svarbiausią vaidmenį atlieka anglai su prancūzais, veda Vokietijos apsvipimo politika. Kadangi mažosios valstybės beveik visos jau pasirašiusios su Vokietija nepuolimo sutartis ir pasizadėjusios laikytis griežto jos atžvilgiu neutralumo, yra beveik nesuderinamas jų tolimesnis pasilkinimas Tautų Sąjungoje su pasizadėjimais Vokietijai. Todėl reikia laukti, kad netrukus eilė mažųjų valstybių iš Tautų Sąjungos išstos. Olandijoje jau pradėta arši kompanija prieš Tautų Sąjungą. Manome, Tautų Sąjungą gali apeleisti ir Lietuva.

GINKLUOJASI TURKIJA

Turkija užtraukia 15 milijonų svarų sterlingų paskolą Anglijoje, kuri bus sunaudota ginklavimosi reikalams.

AKCIJA PRIES VOKIECIUS LENKIJOSJE

Poznanės vaivada paleido eilę vokiškųjų organizacijų. Uždrausti taip pat jų skyriai ir konfiskuotas turtas.

Brazilijos karinė misija išvyko Amerikon

Pereitą savaitę esame rašę apie amerikiečių karinės misijos vizitą Brazilijos kariuomenei ir tautai. Atsakydami į tą vizitą, brazilų karo vadovybės aukšti asmenys tuo pačiu laivu draugė su amerikiečiais išvyko Amerikon, kur žada išbūti tris savaites. Išvyko šie aukšti karininkai: Generalas Goes Monteiro, pulk. Canrobert da Costa, majorai Aguinaldo Caiado de Castro ir José Machado Lopes ir kapitonai Orlando Eduardo da Silva ir Adhemar José Alvares da Costa.

Amerikiečių karinės misijos vadas generolas Marshall prieš išvykdamas žurnalistams pareiškė, kad jo vizito tikslas buvęs dar daugiau sutvirtinti gerą kaimynystės santykius tarp Amerikos ir Brazilijos. Jis pasisakė tikis, kad savo tikslą yra pasiekęs.

SIAURIEČIAI KELIASI I SÃO PAULO

Iš Siaurės Brazilijos estadų, kuriuos štemet labai palietė sausra, į São Paulo estadą atvyko daug žemės ūkio darbininkų. Tai sveikas reiškinys, nes čia fazendiartai negalėdavo apdirbti laukų vien dėl darbininkų stokos. Iš viso nordestinų čion atvyko jau daugiau 50.000.

NETEKS BRAZILIJOS PILIETYBĖS

Federalinės vyriausybės išleistas dekretas, kuris sako, kad neteks Brazilijos pilietybės tie svetimšalių vaikai, kurie eis kariauti už savo tėvų šalį.

Nacių tinklas Brazilijoje

Porto Alegre katalikų dienraštis „A Nação“ duoda tiesiog šurpių hitlerininkų veiklos Brazilijos pietuose epizodų. Uždarius politines partijas Brazilijoje po 1937 metų lapkričio mėn., hitlerininkai pasivadino kultūrinėmis ir labdarybės draugijomis ir pragaistingą savo darbą varė toliau. Jis buvo vedamas grynai Vokietijos pavyzdžiu ir visa nacionalsocialistų santykara buvo akla: nukopijuota. Dar daugiau: Vokietijos konsulatai per Banco Alemão Transatlantico išmokėdavo kas mėnuo šioms „kultūrinėms“ draugijoms dideles markių sumas propagandos ir kitiems „kultūrinėms“ reikalams. Be to, niekam nepasaptis, keno pinigais bėga šimtais vokietiais iš Pietų estadų atgal į Vokietiją.

Baigdamas, laikraštis sako, kad pavojus Rio Grande ir kituose kaimyniniuose estaduose yra labai didelis ir reikia greitų priemonių jam užbėgti už akį.

DUOS DARBININKAMS PROFESINIO ISSILAVINIMO

Respublikos prezidentas pasirašė 2 gegužės dekretą, kuriuo nustatoma, kad tos žmonės, kuriose dirba daugiau 500 darbininkų, turės įsteigti profesinius kursus ir duoti galimybę tarnautojams lavintis savo specialybėje. Tai sveikintinos pastangos šviesti darbininkiją. Mokslas yra geresnio gyvenimo garantija.

BRAZILIJOS AUKA ISPANIJAI

Brazilijos vyriausybė paskyrė Ispanijos neturtingiesiems 10.000 kavos maišų. Kava būsianti išsiųsta jau šiomis dienomis į Madridą.

PARDUOS HELIUMĄ LENKIJAI

Jungtinių Valstybių sekretorius pranešė lenkų pasiuntiniui Washingtone, kad Amerika nusistatiusi parduoti Lenkijai 220.000 kubinių metrų heliumo dujų. Atsiminus, kad Vokietijai po Hindenburgo katastrofos buvo griežtai atsakyta duoti heliumo dujų, šis leidimas, kurį dabar suteikia amerikiečiai Lenkijai, turi didelės svarbos. Aišku, kad lenkai heliumą panaudos karo tikslams.

Suimti vagys!

Esame rašę, kad iš Rio de Janeiro muitinės nežinomi piktadariai išvogė 811 kontų pinigų, kurie buvo laikomi nedegamose spintose. Užpuolimas buvo gerai sugalvotas ir policijai iš pradžių buvo sunku susekti pėdsakais. Visi atsitikinai vagystė šią savaitę išaiškinta. Miesto dalyje, kuri vadinasi Cine-landia, vienas policininkas pastebėjo labai neramų praeivį ir jį sulaukė. Šis už paleidimą pasiūlė 9 kontus. Policininkui kilo įtarimas ir jis paprašė daugiau. Tada nepažįstamasis pasiūlė policininkui vykti drauge su juo į namus, kur galėsias duoti daugiau. Policininkas pašaukė taksį, bet pradėjus slėm važiuoti, įsėkė vykti į nuvadą. Tenai paniskėjo, kad atvežtasis keleivis yra muitinės vagis. Jo vardas Noson Konk-sinsky, lenkas. Policija jau surado pas jį ir jo bendrus žymią pavogtų pinigų dalį — viso 672 kontus ir 500 milreisų. Tuo būdu dar trūksta 139 kontų

SVETIMŠALIŲ „CARTEIRA DE

IDENTIDADE“ išdavimas ir registracija atatinamoje Delegacijoje jau prasidėjo gegužės 4 d. Visi abiejų lyčių svetimšaliai nuo 18 iki 60 metų amžiaus privalo išlikti „Carteira de Identidade“ ir registruotis. AGENCIA RALICKAS tiekia visas tuo reikalu žinias ir priiavo šia visus legalizacijos dokumentus carterai išgauti. -- Kreipdamiesi į

AGENCIA RALICKAS

sutaupysite laiką ir pinigus.

Raštinė atidaryta nuo 8 iki 16 val.

Rua dos Gusmões, 324.

(netoli Gabinete de Investigações). Bondės iš Largo São Bento: 1, 2 ir 13.

CARTEIROS DE IDENTIDADE PARA

Estrangeiros, svetimšalių registracija ir Legalizacija bei kitokie dokumentai parengiami: R. da Moóca, 1721 daug pigiau, negu kitur. Išmokėtina! taip pat.

Visi į pirmąjį lietuvišką kermosių Villa Zelinoje

š. m. birželio m. 24, 25, 28, 29, liepos m. 1 ir 2 dienomis. Čia atvykę sutiksite savo pažįstamus, linksmai praleisite laiką ir kartu paremsite mokyklos ir bažnyčios reikalus. Nepraleiskite progos!

ŽINIOS IŠ VISO PASAULIO

KLAIPĖDOJE LANKĖSI SA SEFAS

Hitlerio smogikų (SA) vadas Lutze lankėsi pereiną penktadienį Klaipėdoje, kur apžiūrėjo vietos smogikus ir davė jiems instrukcijų. Po to Lutze atvyko į Dancigą. Čia buvo didelis paradas, kuriame dalyvavo apie 8000 Dancigo ir Rytprūsijų smogikų. Nė vienas smogikas iš Rytprūsijų nevyko geležinkelio, kadangi tas eina per lenkų teritoriją, o jūromis. Ta proga buvo pasakyta daug kalbų, kuriose kalbėtojai pareiškė, kad Dancigas netrukus grįšias prie «motinos Vokietijos». Tokio turinio buvo nusiųsta Hitleriui telegrama.

Sekmadienį į Dancigą atvyko reicho propagandos ministras Dr. Goebbels ir agitavo dancigiečius dėtis prie Vokietijos. Girdi, 400.000 yokiškų širdžių plakančios Vokietijai ir nenurimiančios, kol grįšiančios į jos globa. Tenka pažymėti, kad į Dancigą atvyko ir Vokietijos Darbo vadas pulk. Hierl.

VARSUVA. Lenkijos parlamentas jau suteikė valstybės prezidentui teisę be parlamento sutikimo paskelbti karą padėti, kuomet tai bus reikalinga.

PARYZIUS. Prancūzijos sausumos kariuomenės komendantu paskirtas generolas Gamelinas. Tai pačiai vėliai jūrų ir oro jėgoms vadovauti paskirti — admirolas Darlan ir generolas Vuillemin.

TOKIO. Telegramų agentūros Delei žinomis, Sovietų — Mandžukuo pasieny santykiai dar labiau įsitępė. Nepatikrintomis žiniomis Mandžukuo pasieny esą, sukoncentruota įvairių rūšių kariuomenės dalys. Incidentai tarp Rusijos ir Mandžukuo kartojasi.

MEKSIKA. Neseniai Meksikoje valdžios organai susekė ruošiamą prieš dabartinę vyriausybę sukilimą. Policija sukilimo organizatorius suėmė, kitus susisaudyme nukovė. Kartu konfiskavo daug ginklų ir svarbių dokumentų.

BUKARESTAS. 44 vokiečių technikai atvyko į Rumuniją iširti jos žemės, kiek tinka javų kultivavimui, gyvulių auginimui ir kt. tikslams. Visa tai, nat, kad konkrečiai nustatius žemės ūkio produktų eksportą į Vokietiją. Maža tereikia proto suprasti, koks ton eksportas vokiečiams rūpi.

NEW YORKAS. Lenkijos pasiuntinys Amerikai Potockis vienoje savo kalboje pažymėjo: «Pasirinkti Lenkijai, Rusija ar Vokietija būtų tas pat, kaip isteritai ar raupus». Tęsdamas kalbą pasiuntinys užtikrino, kad jokia būdu Lenkija nesutiksianti leisti Rusijos kariuomenei pereiti jos teritoriją.

BERLYNAS. Hitleris pareiškė, kad bus atleisti visi nacių partijos vadai, kurie neatsakys «ugnies bandymo» reikalavimams. Pareiškimą komentuo-dama anglų spauda tvirtina, kad Hitleris norįs paliuosuoti kelėtą aukštų asmenų, kurie matyt, pasidarė neišikimū.

LONDONAS. Neseniai buvo rašyta apie povandenio laivo «Squalus» nuskenimą. Dabar tokia pat nelaimė ištiko anglų povandeninį «Thetis». Kapitonas su 3 jūrininkais stebėję laivo pasinėrimą pamatė, kad laivas grimsta nenormaliai. Supratę nelaimę jie suspaėjo išsigelbėti. Tuo tarpu laivo viduje buvusi įgula nuskendo. Tuoj buvo imtasi gelbėjimų darbų, bet dėl nevisai aiškių priežasčių jie nepavyko. Povandeninyje žuvo 98 žmonės. Paskutinėmis žiniomis, katastrofos priežastį neiškinant, tvirtinama, kad per torpedų leidžiamą javų vanduo įsiskverbęs į šarvuotio vidų, kas ir privedė prie nelaimės.

Vokietija laimėjo Pabaltijy

Štai ir vėl vieną didelį laimėjimą pasiekė Vokietijos diplomatija. Šią savaitę Berlyne pasirašyta dešimčiai metų nepuolimo sutartis tarp Reicho iš vienos pusės ir Latvijos bei Estijos iš kitos. Turint galvoj, kad panaši sutartis su Lietuva pasirašyta perleidus Klaipėdos Kraštą Vokietijai, visas Pabaltijys atsidurė Berlyno politikos įtakoje. Šios nepuolimo sutartys draudžia Pabaltijy valstybėms dėtis su Vokietijos ne draugais ir karo atveju lauzyti griežtą Vokietijos atžvilgiu neutralitetą.

Iš pirmo požiūrio daugiau gali atrodyti, kad didžiulė Vokietijai tokios galybės, kaip trys Pabaltijy lilitupai nesudarė jau tokios didelės reikšmės. Gal tai ir būtų tiesa, jei paisykime tik matematiško šių valstybių pajėgumo, kuri paprastai, nusakome gyventojų skatėjumi ir teritorijos plotu. Tačiau dėl šių dienų susiklosčiusių politinių aplinkybių Rytų Europoje šis Vokietijos diplomatijos žingsnis įgauna visai kitos reikšmės. Juo, iš tikrųjų, gali reicho diplomatija didžiuliu, ir didžiuliu jasi. Tai pelnyti von Ribbentropo laurais.

Mūsų skaitytojai jau žino, kad Vakarų demokratijos: Anglija ir Prancūzija, išsigandusios Vokietijos plėtimosi ir kasdien leaugančios jos galybės nutarė apdrausti bent savo kailį. Sa kome, savo kailį, kadangi savo sąjungininkus buvo jau begėdiškai be vieno šūvio išdavusios. Cekoslovakija krito vien dėl to, kad buvo išduota. Lenkijai taip pat jau buvo anglų lietsargininkų patarta nusileisti... Nekalbėkim jau apie Lietuvą, Albaniją ir kitas mažesnes reikšmės valstybes.

Tad, kaip sakyta, anglai su prancūzais nutarė bent savo kailį gelbėti bet kaip jį gelbėti, jei permaža jėgos, jei tokios Anglijos piliečiai nenori eiti kariuomenėn, jei ji pasilikusi su senais karo laivais, kurie vargu ar rimtoms kautynėms jau betinka? O vienį prancūzai, nors karingi vyrai, prieš Romos — Berlyno ašį yra juokingoj mažumoj su savo 40 milijonų priešų pu santrio šimto milijono iki dantų ginkluotą fašizmą. Ispanijos naminis karas parodė, kad ir prieš italų — vokiečių ginklus neatsispiria nei amerikiečių, nei prancūzų, nei Sovietų technika. Tad perspektyvos liūdnokos.

Ir dabar kilo išsigelbėjimo mintis — šauktis Sovietų Rusijos, kad ji ateltų išgelbėti Anglijos kolonijų ir Prancūzijos Tuniso. Kaip visi žinome, prasidėjo derybos, kurioms nematyti galo, nes žydiška demokratijy politikos notū ra neleidžia nė pagalvoti, kad galima būtų kitaip susitarti, greitai susitarti. Anglų tradicijos to neleidžia. Nors jį paimei už gerklės, anglas ir tai pirmiau šauks parlamentą, rašys notą, siūdinsis iškilnių frakų, skaitys protokolus, tik jau nesims tų žygių, kuriuos sveikas protas pataria. Jų politika nuostabiai sukvailėjo pokariniais metais. Bet tradicija anglams patarė jau nuo 16 šimtmečio išbandytą — apsupti, užblokuoti. Buvo stengiamasi blokuoti iš visų pusių Vokietiją. Kolkas tai bent dalimis jiems vyko. Bet dabar pačioj jau triausioj vietoj vokiečiai davė ryžtingą smūgį ir blokados žiedą pramušė. Per Pabaltijy reicho imperialistai pasidarė atvira kelią iki paties Leningrado. Iš blokados svajojimų jie tik skaniai gali pasijuokti.

Ar protingai elgiasi Pabaltijy valstybės?

Sunku dabar j tai atsakyti. Tačiau, galima tvirtinti, kad tikrai daugiau žalos biūvalystė su Vokietija joms neatneš, negu jau atnešė pasitikėjimas tarptautinės žydijos diriguojama demokratija. Nesame demokratijos priešai, tačiau, kaj tos demokratijos vadai, garantavę savo parašais daugelio valstybių nepriklausomybę, tas valstybes patys išduoda, užsideddami šiurpų dras-

kymo valzdą lietsargiais, ir nuduodami nieko nematę ir nežiną, tai jau šimtą kartų geriau neturėti jokių garantijų, negu turėti tokias garantijas.

Baltijos valstybės nepasitikė nei anglais, nei prancūzais, nei Sovietų Rusija. Sovietų akiplėšiskumas ir privedė prie šio žygio mūsų kaimynus. Jie neatsiklausę pačių Pabaltijy valstybių pasiūlė savo globą. Pabaltijy valstybės jau iš 1919—21 metų žino, ką reiškia ši «globa». Ji vadinasi «Pasaulinė revoliucija». Ją visur lydi žudynės ir kraujas. Be to, dėl visat nesuprantamų priežasčių «tavorščiams» pradėjo siųsti savą raudonąją armiją artyn suomių sienos ir pasipriešino Aalandų salų stiprinimui. Ar Suomija puls Sovietus? Daugiau negu juokingas toks klausimas. Tad nesuprantamas rusų šiaušimasis.

Pabaltijy demokratijos su kaupų gavo atpildą už savo lepšiskumą.

Tuo tarpu, manome, anglų ministras važinėsis į Maskvą, «buržuajai» sakys «tavorščiams» gražiausias kalbas gerš šampaną, o vokiečiai, aišku, ruoš dirvą naujam smūgiui, kurį vėl stajigiai smogs, nusitakę gerą progą.

BENT KARTĄ PASISAKĖ ATVIRAI

Prancūzų spauda dėl planuojamo rusų — anglų pakto iš garantijų Baltijos valstybėms atvira sako, kad prancūzai nepažįstą Kauno nė Tallino, ir už jiems svetimus interesus neišia guldyti galvos. Tą jau seniai mes žinome. Ne tik už «nepažįstamus» Kauną ir Talliną, bet ir už gerai pažįstamą Pragą prancūzai su angliais nėjo guldyti galvos, o patys pasiūlė čekus Hitleriui. Todėl į šiuos tarptautinės žydijos už nosies vedžiomus politikus jokios vil ties Baltijos valstybės dėti negali ir ne dēda ir jų garantijos atsisako. Šiaip ar taip kalbesime, o turime pripažinti, kad toks Hitleris savo draugams yra kurkas ištikimesnis, negu anglai ar prancūzai: ką Hitleris saviems pažadėjo, tą jis ir tēsa.

HELSINKIS. Užsienų reikalų ministerio pareiškimu, Suomija griežtai atmes bet kokią jos nepriklausomybės garantiją, kuri bus daroma be Suomijos žinios ir sutikimo. Ministeris dar pažymėjo, kad nėra legalių kliūčių Aalandu salų fortifikacijai, kurioms Sovietų Rusija galėtų priešintis.

Itempti anglų-japonų santykiai

Kinijoje tarp anglų ir japonų įvyko naujų incidentų, kurie labai paauštri no tarp šių valstybių santykius. Keturi kinai Tientsine nužudė vieną japoną ir paskui pasislėpė anglų koncesijoje. Japonai reikalavo kinus išduoti jiems, tačiau argiai atsisakė. Tada japonai nusiuntė anglams ultimatumą, reikalaudami patenkinti jų reikalavimus, nes priešingu atveju jie apie koncesiją pastatysią barikadas. Anglai nieko visai j tai japonams neatsakė. Tuo pačiu metu anglų laivas apšaudė iš priešlėktuvinių patrankų japonų karo lėktuvą, kuris skrido gana žemai ir vos nebuvu kliudytas. Šie incidentai gali priversti prie santykių nutraukimo.

Atrodo, tiek anglai, tiek prancūzai, tiek Sovietų Rusija tik laukia, kad Japonija dar daugiau nusilpnėtų kare su Kinija, o tada jau ras priežastį ją visiškai išstumti iš pavojingų jų intereso sams vietų. Ar taip iš tikrųjų bus — netolima ateitis parodys. Japonija jau įbrido iki kaklo į šią nelaimingą avantiūrą, o Kinijos vis nepailsina. Buvo pasklidę gaudų, kad Cankaišekas norįs pradėti tiesiogines derybas su Japonija taikai grąžinti, tačiau vargu šiuose gan duose yra kiek tiesos.

Maskvos „misijonieriai“ Amerikoje

Amerikos tejsmas veda dabartinju metu gana įdomią bylą. Joje kaltinama keli Amerikos piliečiai komunistine veikla. Idomūs vieno juoduko pareiškimai, kurie labai atvira pasipasakojo kaip Maskva organizuoja komunisting propagandą Amerikoje. Maskvoje yra įsteigti specialūs kursai amerikiečiams kurie veikia jau nuo 1931 metų, jau pirmaisiais metais tuose kursuose buvę daugiau 100 klausytojų. Mokiniams tenai dėstoma komunistų doktrina ir špio nažo paslaptys. Kaip is visa ko atrodo, Maskvai labai rūpi amerikiečių kariuomenės gyvenimo ir verbuoti komunistų partijai karininkus. Kadangi amerikiečiai karininkai yra labai griešti su dešifruotais komunistų agitatoriais Maskvą pastaruoju metu patarusi karininkų verbavimo pareigą pavesti moterims.

Yra žmonių, kurie spėja, kad dabar pirmiausia komunizmas įsigalėsia Jungtinėse Amerikos valstybėse.

Si byla gerokai sukompromitavo Maskvą.

Tarp kūjo ir priekalo

Kai kurie prancūzų laikraščiai, rašydami apie Vokietijos ir Sovietų Rusijos varžytynes dėl Pabaltijy valstybių ir Vokietijos laimėjimų Pabaltijy valstybėms pavojus nepraejęs, kad jos esančios tarytum tarp kūjo ir priekalo. Tiek Vokietijy tiek ir Rusijy turinti aiškų norą jas paimti savo įtakon, o vėliau ir visiškai okupuoti. Mums atrodo, kad šis dviejų galingų kaimynų noras kaip tik ir yra — gera Pabaltijy valstybėms garantija. Mažam akmenukui saugiausia yra patekus tarp dviejų didelių akmenų, kurie, jei norėtų juos sutrinti, turėtų patys pirmiau vienas į kitą susibružinti.

O taip kalba lenkai...

Tuo pačiu metu įvyko netoli Torino, Ciechocineke, Lenkijos pusėje, mau dykliu atidarymas. Tenai iškilimėse kalbėjo lenkai tokias pat kaistas kalbas, tik, žinoma, lenkiškoje dvasioje. Vienas stambus cukraus fabriky savininkas pasakė, kad vieno Zalgrio ne užtenka patikrinti Lenkijos saugumui. Girdi, kaip, 1410 metais buvo sutrius kintas kryžiuočių ordinas, taip ir dabar reikia antrojo Zalgrio, kuris pada rytų tą patį su vokiečiais. Pomerle srities pramoninkų suvažiame priimta rezoliucija kitais metais suvažiavimą šaukti Dancige, kuris, girdi, visiškai priklausysias Lenkijai be jokiu laisvo miesto ir protektorato teisų.

Kaip matyti, abi pusės labai ka ringai nusiteikusios ir ugninkas sako kalbas. Mat, kariauti liežuviu daug lengviau, negu kardu.

TARSIS GRAZIUOJU

Hitleris pamatė, kad lenkų negalima išgąsdinti, tad nutarė dabar grąžiuoju su jais tartis. Lenkijos pasiuntinys Berlyne nuvyko į Romą, kur susitiko su Vokietijos atsakingais asmenimis ir, italams tarpininkaujant, bandys surasti šioj tokį abi puses liečiančių klausimų suregulavimą. Svarbiausias tų klausimų kaip jau skaitytojai žno, yra Dancigo klausimas. Hitleris dabar yra išvykęs vasaroti į savo rezidenciją Berchtesgadene, ir manoma, kad platesnio masto politinių žygių tuo tarpu Vokietijy nesilms. Politiniuose Berlyno sluokeniuose esama įsitikinimo, kad Dancigas dar šiais metais grįšias reičui. Tai atsitiksia metų pabaigoje, apie lapkričio mėn., kai busias is naujo išvystytas visose srityse didelis puolimas prieš Lenkiją.

I Š L I E T U V O S P A D A N G Ė S

LIETUVOS SANTYKIAI SU BAZNYCIA

Yra vilties kad dabartinė, gen. Jono Cerniaus vadovaujamoji, vyriausybė sunormuos Lietuvos santykius su Katalikų Bažnyčia. Lietuvos katalikų dienraščio «XX Amž.» rašo, kad po ankščiau buvusių užsienių reikalų ministro Urbšio ir monsignoro Burzio pasitarimų bei po min. Urbšio pasikalbėjimų su atitinkamais asmenimis Vatikane, Bažnyčios ir valstybės santykių sprendimas yra pasistomijęs priekini. Min. Urbšys šiomis dienomis patęskias Ministrų Tarybai svarstyti paruoštą susitarimo projektą.

Kaip gerai žinome, tautininkų vyriausybė, sulaužiusi savo pačių pasirašyto konkordato su Vatikanu dėsnius, per daug metų dėlė santykių sunormavimo reikalą. Pikti liežuviai kalba, kad tautininkai taip elgėsi dėl to, kad jie norėjo visai sunaikinti katalikiškas organizacijas ir kenkti pačios Bažnyčios normaliam veikimui. Buvo tikėtasi, kad atsistojęs vyriausybės priekyje kun. Vl. Mironas pasistengs atnaujinti santykius su Vatikanu, bet apsilta. Matyti, kad tai nebuvo jo vieno galiojė. Kas nors jam trukdė tą garbinę žygį atlikti.

Jei dabartinė vyriausybė sunormuos valstybės santykius su Bažnyčia, ji daug pasitarnaus Lietuvai ir tautos vieningumui sustiprėti.

PRASIDĖJO NEPAPRSTA SEIMO SESIJA

Birželio mėn. 6 d. prasidėjo nepaprastą seimo sesiją, kuri baigsis birželio mėn. 30. Svarbiausias šios sesijos darbų punktas — priimti naujas biudžetas, kuris turi būti apie 35 milijonus litų mažesnis, negu buvo numatyta Prilimas metų pradžioje biudžetas siekė 367,9 milijonus litų.

DAR DĖL LIETUVOS KONSULATO VILNIUJE

Savo metu rašėme, kad nuo š. m. kovo mėn. 15 d. Vilniuje pradės veikti Lietuvos konsulas. Dabar gi vietos lenkų spaudoje rašoma, kad ryšium su paskutiniais įvykiais Lietuvoje, konsulato steigimas Vilniuje atidėtas ilgiam laikui ir manoma, kad ankščiau rudens jis nebus įsteigtas.

PRASO TEISIŲ

Teko patirti, kad Vytauto Didžiojo gimnazijos Mokinių tėvų komitetas pasiuntė švietimo ministeriui Varšuvo-

je prašymą, kurįuo prašo suteikti tai gimnazijai ankščiau turėjusias valdines teises.

SIEMET ISVES DAUG BULVIU

Siemet nustatyta labai padidinti bulvių išvežimas užsienin. Kitais metais būdavo eksportuojama tik 10.000 tonų, gi šiais metais numatoma jų eksportuoti iki 35.000 tonų. Daugiausia bulvių pirkiantį Vokietija.

Klaipėdą perėmus Vokietijai, Klaipėdos «Zuvies» b-vės fabriko šaldytuvuose liko apie 60.000 t. užšaldytos žuvies ir paruoštos žuvų rūkyklose. Turėtas žuvies atsargas šaldytuvuose ir rūkyklose vokiečiai leidžia išvežti ir dabar iš jų aprūpinama rinka. Tačiau tos atsargos jau baigiasi. Iškeltas reikalas pastatyti naują žuvies apdirbimo fabriką. Fabrikui projektas jau paruoštas. Jis numatomas statyti Sventojėje.

Salija Alytaus, Sudvaju kaime iš Juozo Sadvajaus namo gegužės 27 d. kilo gaisras. Sudegė 3 ūkininkų gyvenamieji namai ir 4 ūkio trobesiai. Pats Juozas Sudvajas, gelbėdamas turtą, ugnyje žuvo. Be to, dar keletas asmenų apdegė.

Amerikos konsulas Kaune yra įregistravęs apie 5.000 Lietuvos piliečių, jų tarpe gana daug žydų, norinčių vykti į Jungtines Amerikos Valstybes nuolat ten apsigyventi. Kadangi metinė iš Lietuvos į Ameriką įleidžiamų žmonių kvota tesiekia tik 378 žmonių, tai užsiregistravusiems eilės teks gerokai palaukti.

Lietuvos Baltijos Lloydas sparčiai didina savo vidaus vandenų laivyną. Perna rudens buvo pastatyti ir įleisti į vandenį 6 geležiniai baidokai po 650 talpos, kuri du baigti įrengti per žiemą ir dabar visi 8 plauktoja Nemunu. 1939 m. navigaciją Lietuvos Baltijos Lloydas pradėjo jau su didžiausiu iš 3 esamų dabar Nemune laivynų ir dabar po Lietuvos Baltijos Lloyd'o vėliava plaukioja 30 prekinį laivų, iš jų 13 savų, 5 nuomuojami, 12 bendradarbiauja ir yra bendrovės dispozicijoje. Šių metų navigacijai numatyta esamais bendrovės dispozicijoje laivais pervežti ir pirmikti apie 50.000—60.000 t. įvairių prekių ir padaryti apyvartos ligi pusės milijono litų. Ligi rudens Lietuvos Baltijos Lloyd'o jėgomis bus pastatytas geležinis modernus motorinis prekinis laivas su dviem motorais po 75 PS. Šis laivas galės per vieną dieną pervežti nuo Kauno iki Klaipėdos iki 250 t. prekių.

Rygos lietuvis Tumas daro žygių pasiūsti pasaulio Amerikos parodai New Yorke Lietuvos lėktuvų traukinį. Lietuvos lakūnai tam sumanymui pritarja. Toks skridimas, kuris eitų etapais į Europos valstybių sostines, Afriką, iš čia skersai Atlanto. Pietų Ameriką — esąs galimas lengvai įvykdyti

Naujoji Draugijos Užsienių Lietuviams Remti Valdyba pasiskirstė pareigomis. Pirmininku išrinktas adv. R. Skipitis, I vicepirmininku — dir. Survila, II vicepirmininku — prof. Šeževičius, I sekretorium — Kazys Kasakaitis, II sekretorium — St. Gabaliuskas, kiti pasilikę valdybos nariais iš viso naująją valdybą sudaro 12 asmenų.

Prof. Pakštas gegužės 30 d. vakare išvyko į Ameriką. Los Angeles Universitete jis skaitys eilę paskaitų.

Lietuvos futbolistų LGSF komanda per Sekmines žaidė Vilniuje su lenkų WKS Smilgy komanda, kurią nu galėjo pirmąją ir antrąją dieną, laimėdama 5 prieš 2 lietuvių naudai.

Birželio 9, 10 ir 11 dienomis Kaune įvyko estų, latvių ir lietuvių vienybės kongresas. Atvyko daug svečių iš Baltijos kraštų.

Už nuopelnus Lietuvai Ministrų Tarybos tiekimu Respublikos Prezidentas paskyrė pensijas ligi gyvos galvos: kun. Vladislovui Mironui po 800 Lt. mėnesiui, ats. brig. gen. Kaziu Ladvygai po 750 Lt., skulptoriui Petru Rimšai ir literatui Kaziu Puidai po 500 Lt., Jonui Vanagaičiui ir jo žmonai po 250 Lt. ir operos solistui Juozui Babravičiui po 200 Lt.

Nuo birželio 3 d. prasidėjo kasdieninis oro susisiekimas tarp Kauno ir Palangos, kurį palaiko 2 dvimotoriniai lėktuvai: Stepas Darius ir Stasys Girėnas. Lėktuvai skraidys po du kartus į dieną. Kelionė į vieną galą trunka vieną valandą. Bilietų kaina 25 Lt, o perkant ten ir atgal — 45 Lt.

Antrą Lietuvos sklandymo mokymą numatoma įrengti netoli Vištyčio, kur yra aukščiausi Lietuvoje Pajonio kalnai. Lietuvos aero klubas gavo pakvietimą dalyvauti Wakefielde sklandymo rungtynėse, kurios rengiamos New Yorke pasaulinės parodos proga.

Ministrų Taryba nutarė įvesti savanorių darbo tarnybą. Siemet

savanorių darbo tarnybos iniciatyva norima pradėti auto estrados pravedimą tarp Palangos ir Sventosios. Vyriausybės nutarimą viešojoje opinijoje, spauda ir ypač jaunuomenė sutinka labai palankiai ir tikimasi nemažai savanorių skaičiaus užsirašant į pirmuosius viešuosius darbus. Tokia tarnyba Lietuvoje vertinama lygiai kaip ir aukoji mas Ginklų Fondai, laisvų piliečių pasiryžimu prisidėti savo darbu prie Lietuvos gerovės kūrimo. Palangos—Sventosios auto estrada bus pradėta statyti dar šią vasarą.

Ligišiolinis «Eltos» direktorius Pranas Dailidė paskirtas Lietuvos įgaliotu ministru Latvijai gegužės 31 d. išvyko į Rygą, kur perėmė savo pareigas. «Eltos» direktoriaus pareigas laikinai paskirtas eiti «Eltos» vyr. redaktorius Viktoras Kamantauskas. (Vaclovo, kuris vargoninkavo čionai, broliu).

Iki 1939 m. sausio 1 d. mūsų valstybinuose miškuose buvo 287 briedžiai, 173 elniai, 40 danielių, 29.396 stirnos, 1.503 šernai, 113 vilkų, 10.256 lapės, 76.831 pilk. kiškiai, 4.973 balt. kiškiai, 40.810 voverių, 642 kiaunės, 84 odros, 57 audinės, 337 kurtiniai, 16.034 tetirvinai, 20 fazanų. (Mokomosios, Panemunės, Rokiškio ir Utenos miškuose), 15.146 jorubės, 26 gulbės (pastebėtos 1938 m. vasarą Mokomosios, Marijampolės, Plungės, Telsių ir Varėnos apylinkėse) 359 gervės, 683 juodieji gandrai.

Gegužės 30 d. grįždami iš svečių iš grafų Potockių nukrito ir užsimušė 2 lenkų grafai — Zamoiskis ir J. Tiškevičius; pastarasis buvo didelių dvarų savininkas Vilniaus krašte.

Du vilniečiai lietuviai paaukojo Ginklų Fondui 100 Lt. Pavardės prašo neskelbti.

Švietimo Ministerija nustatė taisykles antrajai svetimai kalbai dėstyti gimnazijose. Reformuotoje vidurinėje mokykloje pirmoji svetimoji kalba yra prancūzų kalba. Tik didžiosiose gimnazijose, kuriose visos klasės turi lygiagretes klases, šalia prancūzų įvedama ir vokiečių kalba, kaip pirmoji svetimoji kalba. Tokių gimnazijų šiuometu yra 8. Vokiečių kalba, kaip pirmoji svetimoji kalba, ir klasinėje gimnazijose, kurių šiuometu yra 2. Tokių būdu, iš 47 lietuvių gimnazijų antroji svetimoji kalba bus: vokiečių — 29 gimnazijose, anglų — 27 ir rusų 7 gimnazijose.

Erich Maria Remarque

TRYS DRAUGAI

Vertė F. Girduškas

(Tąsa iš 23 nr.)

— Tu pianistas, tu — kartoju: buvo tikras laimikis, tikrai laiminga proga ta mergaitė! Aišku, tu apie tokias dainikas nieko neįmanai. Ar tu pasižiūrėjai į akis? Ne, tu žiūrėjai į šnapso stiklą...

— Uždaryk šnapą! — pertraukiu aš jį, nes jis man krapštiniję po atvirą žaidza.

— Ir rankos — tęsė jis visai nekreipdamas į mane dėmesio — plonos, ilgos kaip mulatės, apjė tatai Gotfridas šiek tiek išmano, tikėk man! O, šventas Moze! Pagaliau mergaitė tokia kokia, ir turi būti: graži, natūrali kas svarbiausia su atmosfera — jis nutyla — lyg tu žinai, kas yra atmosfera?..

— Oras, kurį pumpuoja į automobilių kamerą — atsakau aš niūriai.

— Aišku — sako jis užjaudindamas ir abejingai — Oras! Taip! At-

mosfera, aušra, spinduliavimas, karštis, paslaptis — tai, kas grožiui duoda sielą ir daro jį gyvą — bet ką aš kalbu: tavo atmosfera — romo garai...

— Nustok, arba leisiu kuo nors tiesiai į makaulę — murmu aš.

Gotfridas kalba toliau ir aš jam nieko nedarau. Jis nežino, kas atsitiko, ir neįsivaizduoja, kad kiekvienas jo žodis taip stipriai j mane pataiko. Ypač apie girtavimą. Aš jau bavau toli nuo visa to ir guodžiausi nurimęs: jis viską vėl aukštyn kojom apvertė. Mergaitė gyrė nenustodamas; man dingtelėjo, kad kažkas svarbaus žuvo, negražinamai...

..

Seštą valandą piktas nueinu į Internacionalo kavinę. Tai buvo mano sena slėpynė. Vos įžengus mane nustebina nepaprastas judėjimas. Ant bufeto stovi tortai ir pyragaičiai. Alojzas,

barškindamas kavos puodžiuokus su padėklų, jaksto į galinį kambarį. Aš sustoju. Kava degtinė? Tuo visą bendrovę galima pakišti po stalą.

Smuklininkas paaiškina. Užpakaliname kambarį šiandien buvo šventama Rožės draugės Lili, atsisveikinimo šventė. Pliaukšteliu sau kakta. Juk ir aš buvau kviestas! Kviestas vienintelis iš vyrų — kaip pasakė Rožė — nes storulę Kiki, atšku, priskaičyti nebuvo galima. Tuč tuojuo įėjau ir pasirūpinu gauti puokštę gėlių, ananasą, vaikams barškuti ir plytą šokolado.

Rožė sutinka mane didelės ponios gestu apypodamosi. Ji buvo apsvilkus juoda, iškirpta suknią ir viešpatavo prie stalo. Aukšiniai jos dantys šviele. Aš pasiteirauju, kaip sekasi maži tei, paskui įteiktu celuloido barškuti ir šokoladą. Rožė šyita.

Su gėlemis ir ananasu aš prisilartinu prie Lili.

— Sirdingiausios laimės linkėjimų!

— Jis yra ir liks tikru kavalierium — sako Rožė — Robi, sėsk tarp mudviejų.

Lili — geriausia Rožės draugė. Jai pavyko pasiekti puikią karjerą.

Jai pavyko būti viešbučio šeimininke. Viešbučio šeimininkei nereikia eiti į šaligatvius — ji gyvena viešbuty ir ten sudaro pažintis. Nors Lili tarnavo provincijos viešbuty, bet per metus susitapė beveik 4.000 markių. Dabar ji nusprendė ištekėti. Jos būsimasis vyras turėjo mašinų taisyimo dirbtuvėlį ir jis viską apie savo būsimąją žmoniją, tik dėl to nesisijelojo. Norėjo turėti ramią ir užtikrintą ateitį, o tokios rūšies mergomis buvo galima pasitikėti. Lili! Rumelį tik pažino ir jai to užteko. Buvo įstikinta.

(Bus daugiau)

Maskvos pozicija ir Tokio „Nenorime už taiką mokėti perdidele kainą“

Jau geras laiko tarpas praslinko, kai Vakarų Europos demokratijos deda visas pastangas laimėti Sovietų Rusiją trijulėi sąjungai ir įtraukti ją į priešfašistinį bloką. Tačiau, visi mato, kokiu vėžio žingsniu vyksta ir priekį pasitarimai tarp anglų, prancūzų ir rusų delegatų. Matyt, yra priežasčių, dėl kurių karinės sąjungos bijosi Kremliaus valdovas Stalinas. O tų priežasčių svarbiausioji glūdi Tokio, Japonijos sostinėje.

Prisidėjus Rusijai prie demokratinio bloko, Japonijos reikalai Tolimuose Rytuose labai pašlytų. Be karo su Kinija, galėtų susilaukti karo su Rusija. Todėl Japonija mano, kad jėgų pusiausyra gali būti išsaugota tik jei susidėjus su Romos—Berlyno ašimi. Iš Romos pranešama, kad, iš tikrųjų, Japonija tokią karinę sutartį su ašimi ir sudaranti.

Si žinia, be abejonės, gerai įvertinama Rusijoje, ir tai bus bene svarbiausia priežastis, kad Sovietai jau ėmė trauktis atgal nuo demokratinio bloko suprojektuotos sąjungos. Ką realaus galiėtų duoti tokia sąjunga Rusijai? Beveik nieko. O pikto daug padarytų, nes ją išstatytų karo su Japonija pavojų. Gi rusai labai gerai atsimesna 1904 metus, ir žino, kad japonai nėra minkštą košę. Be to, beveik jokio su esistikimo iki šios dienos Rusija su Tolimaisiais Rytai n turi, o atstumas yra tiesiog milžiniškas. Tai ir karianti tokiose sąlygose yra labai sunku. O Japonija Rusijos teritorijas turi panosėje. Tai viena.

Antra, visi gerai žino, kad Sovietų tikslas nėra karinių sąjungų pagalba stiprinti Vakarų valstybes, kurios juk yra buržujiški kraštai. Jų tikslas buvo ir liko užsienių politikoje vis tas pats: visais būdais rengti pasaulinę revoliuciją proletariato diktatūrai įsteigti. Apie tai labai aiškiai pasisako visos komunistų partijos tarybos, suvažiavimai ir kit. Tik dėl priemonių šiam tikslui pasiekti gali būti Maskvoje ginčų. Ir čia pastebimos dvi nuomonės. Vieni galvoja, kad būtų geriausia laikytis neutraliai ir palaukti, kol Europos valstybės pačios save būsiamajame kare visiškai susilpnins, ir tada jas pulsi ir pribaugti, pribaiigiant drauge ir jų buvusią kapitalistinę santvarką. Kiti yra priešingos nuomonės, kuriai prita-

ria ir Stalinas. Pagal juos, Sovietai neprivalą imtis karinės intervencijos ir kištis į Europos reikalus, nes po antrojo pasaulinio karo vistiek įsigalėsias komunizmas. Nesunku pastebėti, koki yra tokio taikingo nusistatymo motyvai. Kremliaus valdovai bijosi, kad, įsivėlus Sovietų Rusijai į karą, visa galia nepereitų į generolų rankas. Tuo atveju labai galimas daiktas, kad galėtų įsiviešpatauti visai ne pasaulinė revoliucija, o grįžti demokratinė santvarka ar net senasis caro režimas, tik kiek modifikuotas, šiandieniniame «rojuje».

Stai, tikrieji motyvai, kodėl rusai pakeitė savo užsienių reikalų ministerį Litvinovą, kodėl nenori nieko žinoti apie sąjungas, kurios juos galėtų įvelti į bet kurį ginkluotą konfliktą pačioje Europoje, kur jie neturi jokių teritorinių ginčų. Reikia pasakyti, kad, taip elgdami, Sovietai yra nuoseklūs savo užsienių politikos vykdytojai; jei anglai su prancūzais nori juos laimėti, turės duoti realesnių pažadų ir garantijų dėl pagalbos prieš Japoniją. Priešingu atveju, be Sovietų pagalbos, būsimojo karo laimėtojai triumfuodami išeis vokiečiai su italais, nes nebėra šiandien Vakarų Europoje jėgos, kuri atsispirtų militarinei ašies galybei. Sakoma, Hitleris atsiklausęs savo generalinio štabo karininkų nuomonės dėl būsimojo karo perspektyvų. Tie jam atsakė, kad jei teksią vokiečiams su italais kariauti vien prieš anglus ir prancūzus, jie visiškai neabejoja, kad karas būtų labai greitai laimėtas. Tačiau, jei prie anglų ir prancūzų prisidėsianti ir Rusija, karo laimėti nesą jokios vilties. Manome, kad tai yra išgalvotas kurio laikraštiniuko šis pasikalbėjimas, nes apie tai, ką Hitleris kalba su savo kariuonkais, niekas niekad nesužinos, tačiau ši nuomonė yra charakteringa, ir, mums atrodo, labai artima tiesai.

HITLERIS DAVĖ NAUJA ATSAKYMA ROOSEVELTUI

Hitlerio organas «Voelkscher Beobachter», komentuodamas naujas nepuolimo sutartis su Latvija ir Estija, sako, kad jomis Hitleris davė naują atsakymą Amerikos prezidentui Rooseveltui.

Cekoslovakija, Austrija, Lietuva už taiką Europoje sumokėjo labai brangią kainą. Tiesa, tie, kuriems dėl to plaukas nuo galvos nekrito, šiovino šias valstybes dėl to, kad jos iš taikos meilės pasidavė Hitleriui. Mat, daug kas Europoje, ypač socialistai ir pasitenkinusių tautų, kaip anglai ir prancūzai, mano, kad taika jų socialiam gyvenimui yra didžiausias geris. Pirmas šį galvojių sugriovė lenkų užsienių reikalų ministeris plk. J. Beckas. Ir jam buvo patariama nusileisti Vokietijai dėl taikos meilės, tačiau jis pasakė, kad brangesnis už taiką daiktas yra tautos garbė. Dabar vėl pasigirdo naujas panašus balsas. Rumunijos karalius Karolis pasakė, kad Rumunija už taiką nemokėsianti perdidelės kainos. Tai, be abejonės, bus naujo nusivylimo Vakarų «demokratams» ir įsėbrui Hitleriui. Hitlerio apginkluoti, sukurstyti ir papirkti Rumunijos fašistai, vadinamoji Geležinė Gvardija, buvo surengę pučą, tikslu paimti į savo rankas valdžią, ir vėliau atiduoti kraštą naciams. Pučas laiku atidengtas ir visi kaltininkai smarkiai nubausti. Dangelis spėjo pabėgti į užsienius. Tai tokių priemonių griebiasi Hitleris, kad pavergtų laisvą tautą.

Čekų meilė vokiečiams...

Okupavę Cekoslovakiją, vokiečiai skelbė pasaulio viešajai opinijai, kad čekai juos, girdi, pasitikę išskėstomis rankomis. Tačiau, visi žino, kad Cekoslovakiją pradžioje jos sulapšėję vadai, kurie, turėdami geriausią kariuomenę ir moderniausias ginklus, taip begėdiškai pasidavė. Čekų tauta nekencia vokiečių. Štai, šiomis dienomis Bohemijoje čekai prisitaikę uždėbę vieną vokiečių karininką. Vokiečiai labai įpyko ir pavartojo žiaurias keršto priemones. Čekų policija nuginkluota ir pakeista vokiečių žandarais; atstatytas čekas seniūnas ir jo vieton atkeltas iš kazin kur vokiečiai. Kavinės ir kinai turi užsidaryti devintą valandą ir atsidaryti duris tikslai penktą valandą ryto. Tai tokią laisvę atnešė čekams Hitleris! Tauta, kuri laisvės negina, jos nė nėra verta.

KRYZIUS POMPĖJOS GRIUVĖSIUOSE

79 metais Kristui gimus, Italija ištiko baisi nelaimė. Ties Neapoliu išsiveržė iš žemės milžiniškas ugnies kalnas, kuris palaikė tokius žmonius. Akmenų lietus tuomet pavertė griuvesiais ištisą Pompėjos miestą. Tik mūsų laikais pradėti didesni miesto kasinėjimai. Atkasinėjant šiuos griuvėsius, buvo rastas ir kryžiaus ženklas. Mokslininkai sprendžia, kad jau 79 metuose Pompėjoje reišėsi krikščionybė.

Amžinas žydas...

Iš naujo prisimena legenda apie amžinai klajojantį žydą, kai skaitome pranešimus apie vokiečių laivą «St. Luis», kuris vežė Pietų Amerikon 907 žydus iš Vokietijos ir Austrijos, ir kurio į joki Pietų Amerikos uostą ligi šiolei neįsileidžia, kadangi niekas žydų priimti nenori. Tai tikri amžini žyda, klajoją po marias, be namų ir be tėvynės. Pagaliau, Kubos prezidentas sutiko leisti žydams išlipti į Kubą priklausantį salą Pines, tačiau su tokia sąlyga, kad sutiks apsigyventi koncentracijos stovykloje, o ir toje pačioje prieglauda bus tik laikina. 200 žydų pasirašė tarp savęs sutartį nusižudyti, jei bus grąžinami Vokietijon. Toks «rojus» tenai dabar Izraelio vaikams!

Žydų tautą lydi panašios nelaimės jau 1900 metų. Jie patys susiėmė nekaltą Kristaus kraują ant savo ir savo vaikų galvos ir dėl to dabar jie-

kur pasaulyje neturi ramybės. Blogiau sia šiuo metu jiems jų pačių tėvyneje Palestinoje.

Baisus žydų likimas

Niekados dar istorijoje nebuvo tokių žydų persekiojimo, koks vyksta dabar. Tiesa, būta ir anksčiau nedraugingo žydų atžvilgiu nusistatymo, tačiau tik vietomis, vienoj kitoj valstybėj, tuo tarpu dabar jis yra jau kone visuotinis. Vokietijoje išleistas naujas įsakymas prieš lenkiškos kilmės žydus, kad jie 2—5 savaičių laikotarpyje apeisų visi Vokietiją, o jei ne — busią jėga išstumti per sieną į Lenkiją. Kadangi dalis šių žydų jau gyvena Vokietijoje ilgas laikus, jie yra nustoję Lenkijos pilietybės ir nebeturį karų gijūti. Jų likimas tikrai tragiškas. O ir pačioje Lenkijoje žydams ne pyragai. Tačiau lenkų vyriausybė pareiškė, kad ji prieš žydų trėmimą pavartosianti tokias pačias priemones Lenkijoje gyvenantiems vokiečiams ir jų kelis tukstančius ištremianti į reichą. Nežinia, ar šis lenkų grąšinimas sulaukys vokiečius nuo jų pasiryžimo.

ANGLIJOS VALDOVAI AMERIKOJE

Pereitą savaitę Anglijos valdovai iš Kanados ties Niagaros kriokliu pasėjo Siaurės Amerikos sieną, kur juos vyri usybės vardu sutiko Cordell Hullis. Tuo tarpu Amerikos slaptoji policija gavo žinių kad airių respublikonų armijos vadas rengias atentatą prieš Anglijos valdovus, kaip kerštą už laisvės Airijai nedavimą. Minėtasis airių respublikonų armijos vadas buvo policijos suimtas. Dėl to atstovų tarpe Filo nepasitenkinimo ir jie pareikalavo, kad šis reikalas būtų geriau iširtas ir atris paleistas. Šis incidentas patiko tam tikro nematumo ir įnešė prieš tos nuotaikos į visas iškilmes, kurias kurios Amerikoje rengiamos Anglijos karaliui Jurgiui VI su šeimą pagerbti. O visa tai yra dėl to, kad anglai nori ir toliau laikyti pavergę airius, kurie yra neįsivaizduojama pragara iškentė, praelyje. Anglijos karališkoji gvardija grįžta atgal.

Vai, lėkite, dainos!

Atminimo žiedas

Man tinka tas žiedas, kurs žydi blaiiviai
 Ir auga netoli vandens;
 Nepuošia jo rūbat, kaip rožę, puikiai
 Todėl ir nebijo rudens.

Ziedai pinavijų ir rožių vainikai,
 Nors gražūs, — netraukia širdies;
 Gyvzdikai, kaip žalvario seno skatikai,
 Netraukia ir gobšo akies.

Tas žiedas blaiivus, lyg balandžio akis;
 Nekaltas, kaip aukštus dangus;
 Ir žydi per ištisą vasarą jis,
 Ir linksmina žmones visus.

Tiek duota žiedeliams gražių pavardžių
 Iš viso žolių sutvėrimo;
 Bet visgi, man rodos, meiliausias iš jų —
 Jo vardas gražus: «Atminimo».

FOTO SCHMIDT

Atlieka įvairiausius foto sritis darbus. Vyksta į namus. Senų paveikslų atnaujinimas. Paveikslų didinimas. Vestuvių nuotraukos prieš. sv. Antano altoriaus.

RUA SILVA TELLES, 5 (netoli sv. Antano bažnyčios)

PAIESKOMAS VINCAS BOTYRIUS, kuris gyvena Porto Alegre, rua Maria di, 79. Ieško Botyrius sesers dukto Katarina Slekaitė Jankauskienė, gyvenanti Amerikoje. Atsiliepti «Sviestė» redakcijon.

Proga ISIGYTI GERAS PATOGUS

rių namas, arti autobuso ir bondės. Sa lygos šios: Kas turi Lietuvoje žemės tas šį namą gali gauti mainais už tą žemę. Naudokitės proga, reta galimybė tokioms geromis sąlygomis isigyti namas. Teirautis: Quinta da Palmeira, rua Onze, nr. 110.

Geriausia dovana

Jūsų giminėms, draugams ir pažįstamiems Lietuvoje, Šiaurės Amerikoje ir kituose kraštuose yra laikraštis. Užsakykite jiems «SVIESA»!

«šviesa» metams kaštuoja:

šiaurės ir Pietų Amerikon — 12\$000.
Lietuvon ir kitar — — — — 24\$000.

Ieškomî:

Antanas, sūn. Jono, Turskis, kuris į Braziliją atvyko 1927 m. ir gyvena Fazendoje Boa Vista Linha Mogyana, vėliau persikėlė gyventi kitur ir nuo 1934 m. apie jį niekas neturi žinių.

Jonas Kriškėstolaitis, kuris 1930 mt. atvyko į Braziliją ir kurį laiką gyvena São Paulo, Rua Coelho Netto, 68.

Kas žino ieškomųjų gyvenamosios vietos adresus arba jų likimą, malonėkite pranešti Lietuvos Konsulatui São Paulo šiuo adresu: Consulado da Lituania, São Paulo, Rua Aureliano Coutinho, 88.

Jeį skaitysi «SVIESA»,
Viską Tu žinosi
Ir pirštu draugijoje
Nekrapštysi nosj!

DARŽAI ISSIMOKĖTINAI

500 metrų nuo stoties Carvalho de Araujo, suburbio Central do Brasil, C.A.C.I. skirsto ir parduoda už mažą išmokėjimo mokėsti didelį daržą — chacaras — kur yra tūkstančiai šių medžių: Pereiras, Videiras, Abacateiras, Jaboticabeiras, Laranjeiras ir daugelį kitų vaismedžių. Išsimokėtinai parduodamas geras namas ir kitų pastatai su žemės sklypais. Dalis daržų su geru malkų mišku, kurį galima parduoti po 500 reisų metrą. Traukiniai išėina iš stoties Norte: 7,54, 9,05; 10,04; 11,10; 12,14; 14,30.

Raštinė: Rua São Bento 17, Tel. 2-7549, S. Paulo. Sekmadieniais: teirautis prieš stotį Carvalho de Araujo krautuvėje pas ANTONIO KIRSTEN.

Kas skaito spauda — vejo negaudo!

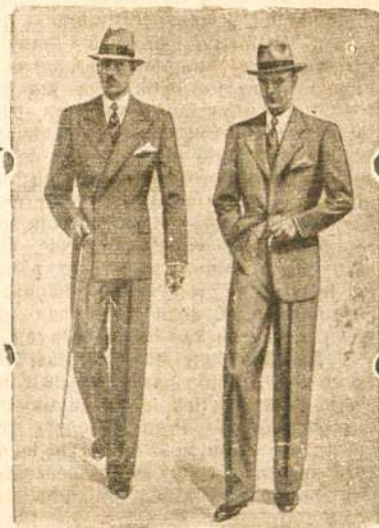
Lietuvių Dėmesiui

Siuvykla «RUBAS»

Siuvami rūbai sulyg naujausių madų, darbas atliekamas diplomuoto ir su didele praktika siuvėjo. Darbą atlieku sąžiningai ir už jį atsakau. Didelis pasirinkimas įvairiausių medžiagų. Galima kreiptis iki 9 val. vakaro ir sekmadieniais. Atsakomasis siuvėjas

Jonas Čizinauskas

67 AVENIDA ZELINA 67.

Vaistinė Don Bosco

Savininkas Juozas Lukoševičius

Didelis pasirinkimas įvairių rūšių vaistų — vietinės gamybos ir užsieninių. Taip pat yra parfumeria. Kainos minimalios. Lietuviams daroma nuolaida!

Rua Bom Pastor, 18 Ypiranga

Tel.: 3-0100

Dr. S. Meitin

DIPLOMUOTAS VOKIETIJOS IR RIO UNIVERSITETO.

Priima: vidurinių veneros ir nervų ligonės nuo 2 iki 6 v. v. Kalbama lietuviškai. RUA BARÃO ITAPETININGA 139 (senas 37-a) salės 8 ir 9 Tel. 4-0715.

Dr. Adolpho Taubkîn

ADVOCATAS

[Diplomuotas São Paulo fakulteto] Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai. Raštinė: Rua Direita Nr. 36, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-4214.

Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak. Kalba lietuviškai.

Dr. A. Candia

VENERINĖS LIGOS:

TRIPERIS [Visose stadijose — aštrus ir kroniškas.] SIFILIS Greitas ir moderniškas gydymas.

Priėmimas nuo 9—12 ir nuo 2—7. Sekmadieniais 11—12. Lengvos mokėjimo sąlygos.

RUA BARÃO DE ITAPETININGA 242, 3 aukštas Telef. 4-0218. Kalba rusiškai, lenkiškai, vokiškai.

Vokiečių fotografijų įstaiga „BERNARDO“

Isteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srityje. Specialybė padidiniame, o taip pat su dažais. Darbas greitas ir sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 447 (senas nr. 103) Tel. 4-5576 SĂO PAULO

Lietuvių Jaunime,

Dėykit gražiai pasiūtus rūbus. Siuvami sulyg naujausių madų vyriški ir moteriški kostiumai ir paltai. Darbas garantuotas. Darbas atliekamas neblogiau kaip S. Paulo centre, bet daug pigiau. Už vyriškus kostiumus nuo 100 ligi 150\$000.

Už moteriškus nuo 40\$000 ligi 75\$000

PAULO AMBRAZEVIČIUS

RUA CICLAMES nr. 52
Villa Bella.

SIUVYKLA «ESTAN»

STASIO ŠLIKTOS

Gerai žinoma visiems lietuviams

RUA DA CONCEIÇÃO 79-A.

Fone: 4-1940 (pripat stoties Luz) atli darė naują skyrių antrą siuvyklą, Brazrajone, prie stoties Norte ir Braz.

Rua Dr. Almeida Lima, 19

Dr. Borîs Chipiakoff

RUA YPIRANGA, 193
2 andr. ap. 4. (kampas Santa Ephigenia), Tel. 4-0316

Vidujinės, nervų ir proto ligos.

SPECIJALI VENERINIŲ LIGŲ LIGONIAMS CLINICA.

Gonoreja išgydoma per 10-15 dienų. KONSULTORIA ATIDARA IKI 9 VALANDU VAKARO.

M. M. KOGANO LABORATORIJA

MEDECINISKAS ISTYRIMAS:

Kraujo, nugarkaulio smegenų, šlapimo ir išmatų.

Sifilio ir gonorėjos nustatymas.

RUA BARÃO DE ITAPETININGA, 242 3-as aukštas. Primimo valandos nuo 9—12 ir 3—7. Sekmadieniais 10—12.

SÃO PAULO LIETUVIŲ KRONIKA

Nacionalizacija ir bažnyčia

Vokiečiai Brazilijos Pietuose varė labai smarkią nacionalsocialistinę propagandą. Ji neretai eidavo net ir per bažnyčią. Brazilijos vyriausybė buvo priversta imtis žygių šiai apgailėtinai veiklai sustabdyti. Visiems jau yra žinoma, kad pereinamais metais išleista visa eilė įstatymų, liečiančių svetimtams. Suvaržytas svetimtų organizacijų veikimas ir įsakyta jos registruoti teisingumo ministerijoje, o taip pat ir svetima kalba laikraščiai, žurnalai ir kit. Be to, pastaruoju metu imta kalbėti ir apie bažnyčios nacionalizavimą. Tiesa, pats Respublikos Prezidentas yra viena proga išsireikšti, kad Vyriausybė negalvojanti nacionalizuoti bažnyčios ir leisianti jai laisvai veikti. Vyriausybė tik prižiūrianti, kad per bažnyčią nebūtų yvaromas nutautinimas ir kitais būdais bažnyčia nekenktų naujosios valstybės interesams. Aišku, visi šie įstatymai turėjo pirmą eilę galvoje vokiečius ir jiems buvo taikomi. Bet įstatymo jau tokia prigimtis, kad jis visus piliečius vienodai saisto. Dėl šios aplinkybės kenčia visi svetimi tautiniai. Gį pereiną savaitę vietos spauda užsikabino ir mūsų lietuviškas pamaldas.

Santo Antonio do Pary bažnyčioje buvo nufotografuotas kun. A. Arminas ir dalia lietuvių, kurie klausė pamokslą ir pirmadienį su komentaras įdėta Diario da Noite. Kun. A. Arminas tuo jau atsilankė minėto laikraščio redakcijoje ir paaiškino, kad čia yra įvykęs nesusiipratimas, kad lietuviai neturi jokių politinių tikėlių Brazilijoje ir per lietuvių kalba sakomus pamokslus nie kados neliečiama politika — nei Brazilijos, nei Lietuvos, nei Kolonijos gyvenimo, nei pasaulinė. Be to, kun. A. Arminas dokumentaliai įrodė, kad lietuviai yra geri Brazilijos gyventojai, jie ramūs darbininkai ir nort ramiai dirbia savo kultūrinį darbą. Labiau aiškiai įspūdžio padarė brazilams eilė straipsnių ir brazilų autorių vertimai į lietuvių kalbą, kuriuos yra kun. A. Arminas atlikęs ir talpius Lietuvos spaudoje. Diario da Noite Redaktorius maloniai sutiko moralinę skriaudą, padarytą lietuviams, atitaisyti, kas ir buvo padaryta antradienio numeryje net per dvi laldas. Tuo budu šis reikalas garbingai lietuviams buvo baigtas ir tik dar labiau išskėlė mūsų vardą.

Santo Antonio do Pary Jubilėjus

Lietuvjams labai gerai pažistama šv. Antano parapija švenčia 25 metų jubilėjų. Didžiojo Karo pradžioje tuščiame São Paulo baite, kur tik pelkė telkšojo, vienuoliiai pranciškonai pradėjo statyti didelę ir gražią bažnyčią, kuri po dešimties metų buvo baigta. Bažnyčios pastatymas ir parapijos įkūrimas davė gyvybės aplėstant pirmiesiems ir dabar čia įaugo viena labiausiai apgyventų São Paulo miesto dalių.

Tad šiemet sueina lygiai 25 metai Santo Antonio do Pary parapijai. Ta proga tenka pastebėti, kad pirmieji lietuviai katalikai imigrantai São Paulo mieste savo dvasinius reikalus rūpino šioje parapijoje. Ypač atvykus pirmajam lietuviui kunigui, kun. J. Valaičiui, Santo Antonio bažnyčia tapo lyg ir koks mūsų tautiečių centras. Vėliau, pasistatius lietuviams sąją bažnyčią Villa Zelinoje, ši bažnyčia nustojo tokios didelės reikėmės, kokios turėjo anksčiau, tačiau ir ligi šios dienos čia laikomos lietuviams pamaldos ir kiti

patarnavimai jiems teikiami. Be to, kol neturime savos parapijos teisių, visi bažnytiniai dokumentai rašomi į šios parapijos knygas ir jos vardu Tuo būdu švento Antano parapija ir bažnyčia yra jau neatmezgamai susiję su mūsų kolonijos istorija. Manome, kad tie tamprios bičiulystės ryšiai nenutrūks ir ateityje. Ta pačia proga tenka pastebėti labai nuosirdus vokiečių vienuolių rodomas lietuviams palankumas. Visi lietuviai su didele pagarba atsimeina ir mini Frei Paulo, kuris čia ilgą laiką klebonavo (dabar gyvena Ric Preto) ir kuris lietuviams tikrai daug vienuoliškos širdies yra parodęs jau tada, kai čia dar sayo lie tuvio kunigo neturėjome. Mums atrodo, kad šį žmogų tikrai vertėtų mūsų diplomatus pastebėti ir tinkamai pagerbti. Daliname ordenus lietuviams skriaudusiems svetimtaučiams, tai duokime ir tiems, kurie tikrai jų yra verti — kurie mūsų tautiečiams yra padėję jų dvasios reikaluose, nelaukdami už tautai sau jokio atlyginimo.

Jubilėjaus proga įvyko trijų dienų Sv. Antano parapijos kongresas, kurio metu kalbėjo eilė įžymesnių parapijiečių, kurie vaizdžiai išskėlė šios bažnyčios nuopelnus viso bairo pažangai ir taip pat pranciškonų milžiniškas pastangas, kurių dėka šis rajonas turi vieną didžiausių São Paulo bažnyčių.

Lietuviai katalikai džiaugiasi drauge su St. Antonio parapijiečiais ir tiek pačiai parapijai tiek ir jos administratoriams Tėvams Pranciškonams reiškia didelio dėkingumo už tą prieglaudą, kurią čia rado, ir kuri su tokiu džentelmeniškumu yra mums teikama ligi šiolei.

DAR DĖI, TO PIANO

Į mūsų kronikos žinutę, kad Bendruomenės Valdyba yra nutarusi leškoti pavogto iš Mokos mokyklos (su vedėjo žinia, nėra jokios abejonės) piano, atsilpė p. Bumblys, teisindamas save ir kitus, keno dėl šio nesėvaraus biznio užsidegė ant galvos kepurė. Mums atrodo, kad veltui p. Bumblys vaidina dabar durnelį ir nuduoda esąs nieku nekaltas šioje negarbingoje transakcijoje. Spaudoje buvo rašyta, kad dingo Bendruomenės pianas, ir p. Bumblys to negalėjo nežinoti (jis spauštavininkas gi, su spauda turi daug reikalų ir skaityti mokai). Jis dabar per «Lietuvj» Bendruomenės Valdybai pataria kreiptis į «Viltj». Bendruomenė nėra reikalinga jo patarimui, o vogiems daiktams leškoti procedūra yra visai kita: pavogta daikta kiekvienas turi teisės imti iš to, pas ką jį randa. Taigi, ne Bendruomenės Valdyba eis rokuotis su «Viltj», o p. Bumblys. Jis turės rasti šiek tiek padoresnį būdą senoms skoloms likviduoti.

Mes apie p. Bumblij ligi šiolei buvome geresnės nuomonės ir manėme, kad dėl seno daikto jis neturėtų jaunu lietuviškų pramoninko rankų. Tačiau, su liudėsiu turime konstatuoti, kad mes apsiavylėme: jis net perta spaudą bando negražų darbą teisinti. Visur yra laikomasi tokios nuomonės, kad abu labu tokiu — tiek tas, kuris vagia, tiek ir tas, kuris vogtą daiktą priima ar jį paslepia. P. Bumblys negali nežinoti dar ir to, kad negalima pirkti prekės be kilmes liudijimo. Jam bus labai nepatogu vieną gražią dieną, kai teisingo organai iš jo pareikalauts to liudijimo, kuris yra Bendruomenės archyve. Jis per «Lietuvj» gal verkšlens, kad nepadoru kreiptis pas svetimuosius teisybės leškant. Bet dar nepadoriau neturtinga Bendruomenė skriausti.

Sį ginčą spaudoje laikome baigta Bendruomenės Valdyba jam nutarė duoti realėnę eigą. Ta proga išsiaiškinsime ir pamatysime, kas čia teisius kas kaltas.

FRIGORIFICO ANGLO MIRÉ LIETUVIS

Iš Frigorifico praneša, kad tenai mirė Ksaveras Kerulis, trejus metus išsirgęs ir iškentėjęs keletą skaudžių operacijų. Paliko žmoną ir vaikučius.

JAUNIMO SEKCIJOS NARIU SUSIRINKIMAS

bus šį sekmadienį, pusiau aštuntos valandos vakaro. Dalyvaukite visi!

RENGIA VAKARA

L. K. J. S. B. «Vyciai» rengiasi pastatyti scenoje įdomų veikalą iš baudožavos laikų. Veikale dalyvauja solistai ir choras.

UZDARO MOKYKLA

Teko patirti, kad nuo š. m. liepos mėn. 1 dienos uždaroma Parque das Nações lietuvių mokykla. Mokytojas Jurevičius, greičiausiai, bus perkeltas į Villa Anastazija.

— Praėjusios savaitės penktadienį mirė Pranciškus Survilas, 65 mt. amžiaus. Gyveno Villa Beloje. Liko žmona, dvi dukterys ir sūnus. Palaidotas São Caetano kapuose.

SPORTO KRONIKA

PIRMOSIOS TAURĖS

Bendruomenės futbolo komandos praėjusią savaitę žaidė pirmą kartą dėl taurių. Birželio m. 11 d. dalyvavo Jardim Independencia klubo festivalyje Taures laimėjo abidvi mūsų komandos Birželio mėn. 14 d. susitiko su Laitės (Iluminação Publica) klubu. Žaidė nakties metu Laitės aikštėje. Iš vių buvusiu rungtynių pastarosiomis buvo didžiausias susidomėjimas tiek visuomenės, tiek ir patys sportininkai ruošėsi visu rimtumu, nes žinojo, kad teks susitikti su stipriu klubu. Nors teko rungtis su stipriu priešu, tačiau musikiškai užtarnautai laimėjo. Antrosios komandos žaidimą baigė 2x0 musikiškų naudai. Ivarčius įmušė (vieną pirmam kitą antram kėliny) Juozas Ambrazevičius. Musikiškų persvara buvo visą laiką. Daugiausia žaidimas ejo prie Laitės komandos vartų. Kiek stipriau spaudė pradžioje ir pabaigoje. Keletą stiprių smūgių teko laikyti ir vartininkui (Vytui).

Pirmosios komandos žaidė dėl taurės, kurią paaukojo J. Skorupskis ir kun. P. Ragaižinskas. Pačioje pradžioje atrodė, kad Bendruomenės komandai teks smarkokai prakisti, nes pirmą minutę Laitės linija, apėjus gynėjus, ikerta įvartį. Tačiau ir musikiškai nesnaudžia, atakuodami priešą. Dešimtą minutę rezultatas išlyginamas 1:1. persvarą patma Bendruomenė. Žaidimas eina daugiausia prie Laitės vartų. Baigdami pirmą puslaikį, musikiškai dar vieną įvartį įkerta. Antrojo puslaikio vidury Bendruomenės komanda kerta trečią įvartį. Laitės komanda irgi įmuša antrą, ir stengiasi bent išlyginti rezultata. Tačiau nepavyksta, nes mūsų linija prideda dar ketvirtą įvartį. Rungtynės baigiamos 4:2 musikiškų naudai. Laimėta užtarnautai, nes visą laiką musikiškai turėjo persvarą ir techniniu atžvilgiu geriau žaidė. Ivarčius įmušė Jonas Stakevičius (2) ir Paulokas (2). Ypatingai žiūrėtojų akį atkreipė Varkalos žaidimas, gebėjimas pravesti sviedinį pro kelis priešus, stiprus, tikslas ir gražūs smūgiai. Pažymėtinas abiejų komandų sportininkų drausmin gumas, ko neretai trūksta kai kurioms komandoms. Tokių rungtynių žiūrėti yra vienas malonumas. Buvo gausiai atsilankę lietuvių iš Villa Zelinos ir apylinkių. Grįždami, lietuviai juokavo: Laitė nusipirko bonde...
Buęs.

Pamaldos

Šį sekmadienį, birželio m. 18 d.,

Pamaldos bus:

VILLA ZELINOJ

8 val. ryto Sv. Mišių metu Liet. Kat. Mot. Draugijos narėms bendra Sventa Komunija. Išpažinties galima prieti šeštadienio vakare nuo 6 ligi 7 val., arba sekmadienio rytą.

11 val. — Suma.

VAKARINĖS pamaldos šiojį dienai prasidės 6½ val. vakaro.

* * *

Sv. Antano do Pary bažnyčioje šį sekmadienį (minima 25 metų parapijos įkūrimo sukaktis. Pontifikalinės šv. Mišios, kurias laikys vyskupas, prasidės 10 val. Manoma, kad jos truks ligi 12 val., todėl lietuviams pamaldų šį sekmadienį nebus. Visi dalyvaukite Pontifikalinėse šv. Mišiose 10 val.

* * *

VILLA ANASTAZIJOS lietuviams pamaldos 8½ val. ryto.

* * *

— Birželio m. Sventiausios Jėzaus Širdies litanija bus kaibama prieš šv. Mišias. Gį penktadieniais bus giedama litanija prie išstatyto Svent. Sakramento 7 val. vakaro.

* * *

EVANGELIJA III SEKMADIENIUI PO SEKMINIU

Luko 15, 1—10

Anno metu: Į Jėzų, artinosi mui tūninkai ir nusidėjėliai jo klausyti. O parisietai ir Rašto žinovai murmėjo ir sakė: Tas priima nusidėjėlius ir eu jais valgo.

Tuomet jis pasakė jiems šitą prilyginimą, tardamas: Kas

turėdamas šimtą avių, jei jam prapultų jų viena, nepalieka devynių dešimčių devynių trykuse ir neieina paskui prapuolusiąją, kolie ją randa? Radęs ją, jis su džiaugsmu užsideda sau ant pečių, parėjęs namo, sušaukia prietelius ir kaimynus ir jiems sako: Džiaukitės drauge su manimi, nes suradau savo avį, kuri buvo prapuolusį. Sakau jums, taip bus džiaugsmo danguje dėl vieno nusidėjėlio darancio atgailą daugiau, nekaip dėl devynių dešimčių devynių teisiųjų, kurie neprivalo atgailos.

Arba kuri moteriškė, turėdama dešimtį drakmų, jei pameta vieną drakmą, neužsidega žiburio, nešluoja namų ir neieško rūpestingai, iki atranda? Radus sušaukia prietelius ir kaimynus sako: Džiaukitės su manimi, nes radau drakmą, kurią buvau pametusi. Taip, sakau jums, bus džiaugsmo tarp Dievo angelų dėl vieno atgailą darancio nusidėjėlio.

* * *

UZSAKAI EINA: Broniaus Kilo-taičio ir Marijos Safranauskaitės.

MAKIJOS DUKTERU IR KONGREGADU

susirinkimas bus šį sekmadienį penktą val. popiet, mokykloje. Įsirašiusiems šis dar daugiau dalyvavimas būtinas. Norintieji dar įsirašyti galės susirinkime. Tėvai, raginkite savo vaikus organizuotis: Organizacija daug padės jums auklėti jaunąją kartą!

◆

LIETUVIŲ KATALIKIŲ MOTERŲ DRAUGIJOS

susirinkimas bus šį sekmadienį, birželio m. 18 d., trečią val. popiet, mokykloje Narė, dalyvaukit, nes bus tariami svarbūs reikalai.

Valdyba.